

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—,
Poštno-čekovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mail oglasi vsaka beseda Din 1.—.

JNS bi rada iz groba...

Mrtveca oživiti je nemogoče. Brez čudeža to ne gre. V čudeže pa liberalci ne verujejo. Zato je več kot čudno, ako pričakujejo oživitve JNS. Jugoslovanska nacionalna stranka je bila mrtvorajeno dete. Oče ji je breznačelni liberalizem, mati pa po koristi hlepeča sebičnost. Iz take zveze ni kaj prida ploda. Saj ga tudi biti ne more. Ljudstvo je ta nezreli politični plod in nestvor povsod odklonilo. Voditelji so ga dobili nazaj. Stikali so glave ter tuhtali, kaj bi bilo z njim početi. Pomlad, ki se v njej narava preraja k novemu življenju, je tudi njim vzbudila nove življenjske upe. Svojemu nesrečnemu plodu so vbrizgali nekaj frazastih injekcij, ki bi naj povzročile vsaj videz življenjske sposobnosti. In zopet ga ponujajo jugoslovanskemu svetu. Ljudstvu ga ne ponujajo, ker so si v svesti, da bi ponudbi sledila neizogibno odklonitev. V svojem, 10. maja izdanem proglasu, se obračajo na »Jugoslovence«, na »jugoslovenske nacionaliste«, ki naj zberejo svoje »jugoslovenske nacionalne vrste v organizacijah JNS.«

Jugoslovenski generali JNS so torej sami obupali nad tem, da bi mogli delovno ljudstvo pridobiti za sebe. Pomnožili bodo število voditeljev s »aržami in podšaržami, moštva pa ne bo. Pod to zastavo ljudstvo ne more in noče. Ne more in noče iz spoštovanja do samega sebe. JNS se je z nasilnostmi vseh vrst, ki jih je uganjala, dokler je bila na vladi, ne samo tako omadeževala, da se nikdar ne more oprati, ampak tudi tako osovražila, da to nikdar ne more biti pozabljeno. Gospodje voditelji mislijo, da se bo to pozabilo. Toda varajo se: ljudstvo ničesar ne pozabi, najmanj pa nasilje, ki ga je moralo trpeti, in krivice, ki so mu bile storjene. S prezirom in smehom sprejema zatrjevanje JNS proglasa, da se bo ta stranka zavzemala za pravo demokracijo in istinske politične svobode. JNS kot čuvarica demokracije je isto kot volk kot čuvar ovac. Volk svoje narave nikdar ne spremeni, morda se začasno potuhne. Istotako tudi JNS.

Prav iste vrednosti in veljave je hvala, ki si jo daje v tem proglasu JNS, da je »prinesla zakon o občinah in izvedla volitve v kmečkih občinah«. Da, »prinesla« je zakon in tudi komasacijo občin. Ta ne »prinešeni«, marveč vsiljeni zakon je slab in še slabša je bila komasacija občin. Vzbudila je med ljudstvom nevoljo in jezo, ki se še sedaj ni podela. Notranji minister dr. Korošec je popravil precej krič, ki jih je v tem oziru storila našemu

kmetu JNS, toda vseh ni mogel, ker mu je to JNS s svojim sklepom v senatu onemogočila. Kar se pa tiče izvedbe občinskih volitev, bi bilo boljše, ako bi JNS o tem molčala. Občinske volitve v Sloveniji leta 1933 so bile takšne, kakršnih Slovenci še nismo doživeli. Delalo se je z vsemi sredstvi

da bi zmagali kandidati JNS. Nikdar se med Slovenci ni toliko volilnih glasov, kct pri občinskih volitvah leta 1933. Izvedba teh volitev je točka v zgodovini JNS in njenih krajevnih, okrajnih in pokrajinskih činiteljev, ki se ne bo nikdar pozabila. Nasilneži političnih glasov iz l. 1933 ostanejo ožigosani v spominu našega ljudstva. Nič jim ne pomaga, če bi se hoteli sedaj vtihotapiti v vrste JRZ, ali če se je ta sebična nakana nekaterim že tudi posrečila.

Proglas JNS voditeljev povdarja tudi zasluge te stranke za kmeta in njegove stanovske interese. Da, veliko zaslug ima ta stranka, ki so v njej največji izkoriščevalci našega kmetijskega ljudstva, za kmeta. Med temi zaslugami je menda največja, da je JNS v senatu preprečila or-

ganizacijo stanovskega zastopstva kmetov, ustanovitev kmetijskih zbornic, ker ni dovolila, da bi se izvršil sklep sedanje vlade, da bi se mogle pokrajinske kmetijske zbornice zasnovati z dekretom bana. Če je kmet v naši državi in osobito v naši banovini še danes brez stanovskega zastopstva se mora zahvaliti kmetoljubju JNS. O tem tudi spričuje omrtvičenje naših kmetijskih denarnih zavodov, ki jih je upropastila nebriznost in nesposobnost JNS režima.

Proglas JNS generalov med našim ljudstvom ne bo imel niti najmanjšega odziva. Odzval se mu ne bo niti najbolj kričavi petelin na kakšnem kmetijskem dvorišču. Beležimo ga samo kot dokaz obupatistih, ki nimajo politične strehe. Bivši demokrati in bivši kmetijci iščejo, kam bi položili svoje do smrti oslabiljene politične ude. Nekateri so prosili zatočišča pri dr. Mačku, pa so jim bila pokazana vrata. Slovensko ljudstvo je te politične koristolovce že davno vrglo skozi vrata. Tam, kjer so obležali, bodo ležali tudi v naprej. Vsak poskus, da bi se dvignili, ostane brezuspešen. Kogar je ljudstvo obsodilo na smrt, zanj ni ne zdravila ne pomoči.

V NAŠI DRŽAVI.

Znameniti francoski maršal v Belgradu. V Belgradu se je mudil zadnje dni francoski maršal in jugoslovanski vojvoda g. Franchet de Esperey. Bil je gost kneznamestnika Pavla. Sprejela ga je kraljica Marija. Posetil je našega ministrskega predsednika dr. Stojadinoviča in vojnega ministra. Obiskal je grob rajnega kralja Aleksandra v Oplenacu. Z blagopokojnim je sodeloval maršal pri prebitju solunske fronte in sta bila iskrena prijatelja. Obisku francoskega maršala pripisujejo važen političen pomen.

»Kmetijski list«, eno izmed glasil nekdanjih »edinih državotvornih«, z vso vnemo zagovarja sedanjo frumasonsko-komunistično vlado v Španiji. O državotvornosti komunizma si je ves svet na jasnem. Zato kaže ta značilna simpatija omenjeno državotvornost v prav čudni luči. V pravi luči pa kažejo »Kmetijski list« njegovi besni napadi na španski »klerikalizem«. V zadnji številki imenuje klerikalno Španijo »smrdečo užbo«. Ali ni to fino in vljudno povedano in tako vajno za mladino?

Iste vzgojne vrednosti so tudi napadi na k-toliško duhovščino v Španiji. Za pisca teh napadov je najvažno, da se je zao pregrešil z zgodovinsko resnico, ko očita duhovščini da je baje imela v rokah vso politično moč, da je duhovniški stan izzval (!) n jkrutek gospodarsko in kulturno diktaturo. ... sec teh trditve dokazuje, da so mu izmere v Španiji zares »španska vas«. Ko bi vzel v rok takšno učno knjigo svetovne zgodovine, se lahko prepričal, da so vse njegove trditve neresnice, izmišljotine in natolcevanja. Vemo pa dobro, kakšen nagib tiči v ozadju: špansko duhovščino se napada, na drugo pa se misli. Pripominjamo še naslednje: kakor paradira »Kmetijski list« pred svetom s svojim velikim neznanjem zgodovine, tako se tudi lahko postavlja s svojo »bistro logiko«. Piše namreč, da sedaj postavlja španski narod duhovščino na njeno pravo mesto — v cerkev. Kako bi postavljali duhovnike v cerkev, ko pa razdivjane komunistične tolpe v Španiji cerkve požigajo in podirajo! In prav s tem dokazujejo, da ne gre proti »politikujoči duhovščini«, marveč proti Bogu, veri in cerkvi. Za kaj pa gre »Kmetiskemu listu«, vsi dobro vemo. Le tako naprej v duhu laži-svobodomiselnosti in naprednjaštva!

Spremenjene občine. Po uredbi notrajnega ministra se izločijo kraji Gornja Pri-

tava, Popovci, Sela in Branislavci iz občine Sv. Lovrenc na Dravskem polju in se priključijo občini Pobrežje pri Ptujju. Ime občine Pobrežje se spremeni v občino Sv. Vid pri Ptujju. Katastrska občina Vojnikokolica pri Celju se izloči iz občine Škofja vas in priključi občini Vojnik.

Ante Pavelič svoboden. Italijansko silišče v Turinu je izpustilo Ante Paveliča, ki je bil radi marsejskega atentata na žerjo Francije aretiran.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Sprememba v avstrijski vladi. Parkrat mo že poročali, da je bilo v avstrijski vladi globoko nesoglasje med kanclerjem dr. Schuschniggom in podkanclerjem knezom Starhemborgom. Oba politika sta si bila navskriž, ker ima knez Starhemborg za vesti milijonske afere z največjo avstrijska zavarovalno družbo »Feniks«, katero je skubel, da je vzdrževal oboroženo organizacijo »Heimwehr«, koje razvust je zahteval kancler. Starhemborg se ni hotel ukloniti šefu vlade, kancler ni popustil in tako je prišlo v noči 14. maja lo ostavke dr. Schuschniggove vlade. Ob reh zjutraj 14. maja je bila sestavljena e nova Schuschniggova vlada, a brez odkanclerja kneza Starhemborga. V presnovani avstrijski vladi je dr. Schuschnigg kancler in zunanji minister. Izločeni o iz nove vlade še naslednji ministri in lržavni podtajniki: dr. Berger-Waldengg, dr. Dobretsberger, dr. Strobl, dr. Vinkelstein in Žnidarič. Temeljito sprepenjena Schuschniggova vlada ima krčansko-socijalno lice in je upanje, da bo prejeta v javnosti z večjo naklonjenostjo, nego prejšnja, v kateri so imeli veliko esedo z raznimi aferami obteženi ministri in podtajniki.

Novo vlado so dobili na Poljskem dne 5. maja. Največji vpliv na vodstvo polike imajo na Poljskem od prevrata ofirji, ki so udruženi v polkovniški ligi s vojim časopisjem. Na pritisk polkovniške lige je odstopil predsednik vlade in je napravil na tem mestu prostor generalu Sladkowskemu. Sladkowski je izmenjal notrajnega, prosvetnega in pravosodnega ministra, drugi člani vlade so ostali in to red vsem zunanji minister polkovnik Beck, ki bo posetil 25. maja Beograd. Z novo vlado je uglajen spor med predsednikom republike in polkovniško ligo v toliko, da bo odslej imel predsednik glavno besedo v vojaški upravi. Po novih določbah bo za bodoče generalni inšpektor vojke naravnost podrejen predsedniku republike in ne več predsedniku vlade. Generalni inšpektor je za slučaj vojne vrhovni poveljnik celotne poljske armade. Vojni minister predstavlja vojsko v vladi, smerice pa dobiva od glavnega inšpektorja in eh se mora držati.

Grški državnik umrl. V Atenah je preinul bivši ministrski predsednik in vodja nekdanje močne ljudske stranke Panais Tsaldaris. Grčija je zgubila tekom treh n pol meseca že svojega četrtega državnika.

Nova vlada na Španskem. Predsednik španske republike Azana je poveril sestavo nove vlade dosedanjemu zunanjemu ministru in ministru za javna dela Quirogi, ki je 13. maja takole sestavil svojo vlado: ministrski predsednik in vojni mi-

nister Quiroga (republikanec); zunanje zadeve Avguštín Barsia (republikanec); pravosodje Blasco Garzon (republikanska unija); mornariški minister Joze Giral (republikanski levičar); notrajne zadeve Moles (nadstrankarski); nadkomisar za španski Marokko Catalan, minister za javna dela Anton Velas (republikanski levičar); prosveta Barnes (republikanski levičar); kmetijstvo Ruiz Funez (republikanski levičar); finance Enriko Rames (republikanski levičar); minister za delo Luj Esquera (katalonski levičar); promet Gane de Losrios (republikanska uni-

ja). Nova vlada je skoro čisto podobna prejšnji in imajo v njej odločilno besedo zagrizeni levičarji. Od nove vlade nimajo pričakovati katoličani ničesar drugega, kakor mirno gledanje grozodejstev in opustošenj, s katerimi bodo sigurno nadaljevali po načrtih in navodilih iz Moskve nauhujskani in dirgirani komunisti. Kar je preostalo cerkev, samostanov in sploh katoliških ustanov izza dosedanjih komunističnih krvavih in požigalnih revolucij, to bo najbrž zginilo pod sedajno levičarsko vlado in levičarskim predsednikom republike Azano.

Razstava katoliškega tiska. V torek, 12. maja, je papež Pij XI. slovesno otvoril v navzočnosti kardinalov in zastopnikov tujih držav razstavo katoliškega tiska v Vatikanu. Razstave se je udeležil, kakor je sv. Oče v otvoritvenem govoru z veseljem ugotovil, katoliški tisk 45 narodov iz 53 držav. Zastopani nista samo Rusija in Nemčija. Ob zaključku govora je sv. Oče opozoril na nevarnost, ki preti Evropi od strani boljševizma. Na razstavi je zelo lep oddelek, v katerem je zastopan katoliški tisk iz Jugoslavije in tudi iz Slovenije. Na razstavi je kajpada prav častno zastopana Tiskarna sv. Cirila v Mariboru s svojimi listi, med katerimi je tudi »Slov. gospodar«.

Papež in njegova mati. Sedanji sv. Oče je lep zgled spolnjevanja 4. božje zapovedi, ki zapoveduje otrokom, da morajo starše spoštovati, ljubiti in ubogati. Ko je bil Pij XI, ki mu je ime Ahile Ratti, knjižničar v Milanu, je izdal l. 1912 znanstveno knjigo, ki jo je posvetil svoji materi. Na prvem listu knjige je dal natisniti te-le lepe besede: »Knjigo posvečam Tebi, draga mati, na tvoj godovni dan. Radujem se misli, da bo kak učenjak, morda sedaj morda pozneje, čital v tej knjigi Tvoje ime ter našel dokaz velike ljubezni in spoštovanja, ki ga Tvoji otroci skazujejo Tebi.« Ko je bilpotem duhovnik Ahile Ratti prestavljen za knjižničarja v slavno vatikansko biblioteko v Rimu, je večkrat obiskal svojo mater, ki je ostala in živela v Milanu. Skrb za mater, ki je bila že stara in slaba, je tudi bila vzrok, da je težko izpolnil željo papeža Benedikta XV. (svojega prednika na papeškem prestolu), ko ga je hotel poslati l. 1918 kot nuncijsa v Varšavo, glavno mesto Poljske. Ko je Ahile Ratti pomišljal z ozirom na svojo mater, ali bi izpolnil papeževo željo in voljo, je Benedikt XV. vzel podobo in pod njo lastnoročno podpisal: »Ljubljeni gospe Tereziji Ratti v zameno za sina, ki je zdaj stopil v papeževo službo.« Hkrati mu je obljubil, da bo za njegovo mater skrbel. Ahile Ratti je željo papeževo izpolnil s težkim srcem. Odpotoval je na Poljsko. Svoje matere ni več videl. Isto leto je umrla.

Beatifikacija 10letnega dečka. Katoliška cerkev je bogata na svetnikih raznih stanov in razne starosti. Vendar je 10letni deček, ki gre za njegovo proglašenje za svetnika, odnosno za blaženega, izreden pojav. Ta desetletni deček se imenuje

Guy de Fontgalland ter je grofovskega rodu. Umrl je l. 1924 v slovesu svetosti. Kmalu po njegovi smrti so se začeli ljudje priporočati njegovi priprošnji, ki se je izkazala kot zelo učinkovito. Mnogi so dosegli zdravje, drugi uslišanje posebnih želja; nekateri so na čudovit način zopet našli pot do zgubljene vere. Stevilne so bile osebe, ki jim je ta deček izprosil milost duhovniškega ali redovniškega poklica. Izjavilo je 30 misijonarjev, 23 duhovnikov in 12 redovnic, da se imajo njegovi priprošnji zahvaliti, da jih je Bog poklical v duhovniški ali redovniški stan. Organizirala se je kmalu akcija za pobiranje podpisov na prošnji, naslovljeni na sv. Očeta, da bi desetletnega Guy-a proglasil za blaženega. Ta akcija je imela izreden uspeh: okoli 2 in pol milijona katoličanov je to prošnjo podpisalo. Francozi so nam Slovencem v zgled in vzpodbudo, da zberemo čim največ podpisov za Slomšekovo beatifikacijo in da storimo vse drugo, da se velika želja našega naroda izpolni. Kar se tiče priprav za proces beatifikacije 10letnega Guy-a, je posebna komisija, ustanovljena od škofa, preiskala, ali so dani vsi predpogoji, da bi se proces mogel začeti. Nedavno so v navzočnosti škofa v mestu Die, ki leži v južno-vzhodnem delu Francije, odprli Guyev grob. Navzoča je tudi bila njegova mati. Ko so odprli krsto, so ugotovili, da je koža precej porumenela, nespremenjeni pa so ostali lasje, obrvi in modre oči, ki so bile širom obrte; tudi ostalo telo je dosti dobro ohranjeno. Francozi so trdne nade, da bo njihov 10letni rojak kmalu proglašen za blaženega.

Veržej. Praznik Marije Pomočnice praznujemo z vso slovesnostjo v Veržaju v nedeljo dne 24. t. m. V soboto zvečer govor, rimska procesija z blagoslovom. V nedeljo pa ob pol desetih dopoldne govor in slovesna peta sv. maša z orkestrom na prostem; popoldne ob pol treh pa zopet govor, nato pa Marijanska procesija s sv. blagoslovom. V soboto zvečer po procesiji proizvajajo marijanijski gojenci lepo salezijansko spevolgro »Pribežališče grešnikov«.

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Letos obhajamo 50letnico, odkar je bila dograjena naša lurska cerkev. Da se bodo romarji lažje razvrstili, bo na binkoštni pondeljek dvojno sveto opravilo, ob 7. in ob 10. uri. Častilci Marijini Mati vas vabi!

Romarjem, ki o Duhovem romajo k Majki Bistriški, se naznanja, da bo za nje samo ena pridiga in sicer v četrtek dne 28. maja popoldne ob 4. uri.